

Rubinas VårSväng 2021, 1:a till 15:e juni. Noteringar Hans Skoog 2021-06-19.

Starten gick tisdagen den 1:a juni från Västerås. Med tjuvstart redan måndag eftermiddag vilket gjorde att vi fick ett psykologiskt försprång i förhållande till plan!

Deltagare: S/Y Rubina med Hans S. och Torbjörn J.

Natthamn för ankare på Granskär 23:00 till 04:00 tisdag 1:a juni.

1:a juni: Slussning i Stockholm och segling i sol och svaga vindar till Sillviken på Yxlan. Nattvila 23:00 – 04:00.

2:a juni: Svaga vindar gav ett glasstopp i ett tomt Furusund. Därefter start nonstop segling till Töre Hamn 430 M norröver.

3:e juni: "50 M till närmaste land". I höjd med Söderhamn 12:00 och Hudiksvall 19:00. Sol och tidvis mycket svaga vindar. Motorgång vid segling under 2 knop!

4:e juni: 08:00 Härnösand passerat. 17:00 Ulvön passerad (50 M öster om)

5:e juni: I höjd med Umeå 09:00.

6:e juni: In i Luleå skärgård 08:00. Ankomst Töre Hamn o bojrundning 15:00, 9 timmar före plan, efter segling i mycket svaga vindar. Dusch på camping och Restaurangbesök med oxfile på Q8 vägkrog! Sov gott!

7:e juni: Efter kompletterande proviantering på ICA Töre medelst kick-bike avgick vi 12:30 för segling i Luleå skärgård till Junkön 21:00 med en välordnad gästhamn med lokala yrkesfiskare. Dusch, bastu, grillplatser .... Men allt var stängt! Endast myggen var väldigt aktiva!

8:e juni: Siktade på Bjuröklubb, lotshamnen som enligt Gästhamnar 2021 skulle ha 1 – 4 meters djup. Vi gick sakta på grund 10 meter utanför inloppet 14:30!! Kom lätt loss och fick sikta in oss på nästa stopp, Sikeå hamn, som vi lade till i 24:00. Sikeå hamn är ett stycke industrihistoria med anor som stor timmerhamn och järnväg till bruket i Robertsfors (ASEA!) och administrativt centrum för Norrland på 1800-talet Bruket var under 1700-talet en av Sveriges största järnexportörer. Malmen kom delvis per båt från Bergslagen. Namnet Robertfors kommer från grosshandlaren Robert Finlay som startade det hela 1758. Vi såg aldrig någon människa och de flesta av båtklubbens båtar var kvar på land. Den gigantiska hamnen saknade underhåll sedan säkert 100 år men de överblivna

magasinsbyggnaderna utnyttjades av båtklubben som också hade ett fint klubbhus!

9:e Vi avgick från Sikeå tidigt vid 06:00 mot Ratan. Ratan var den viktigaste och bästa hamnen i Norrland på 1700 talet! 1690 uppfördes en krog som krav från Kungl. Maj:t för tillstånd att hålla marknad. Lots inrättades 1760. Ratan blev stapelhamn 1767 vilket innebar att alla varor från Torneå, Luleå, Piteå, Umeå skulle förtullas i Ratan på Rataskär, den skyddande ön utanför Ratan. Här förtullades allt och den anbefallda krogen låg på Rataskär 100 meter från tullhuset! Det diskuterades om Umeå eller Ratan skulle få stadsprivilegier. Umeå vann!

Evert Taubes farfar var tullare på Ratan. Tullverksamheten flyttades 1905. Ratan var en av Sveriges största hamnar för sågat timmer sedan en ångsåg installerats 1905. Efter 1940 gick det utför.

Carl von Linnés elev Samuel C. högg 1749 in ett vattenståndsmärke. Märket följdes upp 1774 tycktes stärka teorin om att vattnet gav sig undan. Men vart tog det vägen? En Mareograf sattes upp men den är ur drift sedan 1960 då den numera står på land pga landhöjningen.

Sveriges sista slag stod vid Ratan 1809 20:e augusti, därefter var det fred. Svensk seger vid Ratan! Ett minnesmonument finns uppsatt.

10:e juni. Rubina ankom Höga Kusten 14:00 med en insegling i fiskeläget Trysunda och gick därefter direkt till Ulvöarna. Efter ett några timmars stopp på ett nedstängt Ulvö och en promenad upp till Lotsutkiken seglade vi in i Femöresviken på Mjältön, som är Sveriges högsta ö 236 meter hög. Därefter fortsatte vi till vår natthamn Norrfällsviken. Ankom 19:30.

Norrfällsvikens Gästhamnsbyggnad syntes tydligt men var är bryggorna? Dom var ännu inte utlagda utan låg i strandkanten!! Vi hittade en nybyggd kommunal brygga byggd med EU pengar. ("Bra att den nu kom till någon användning" sa en äldre lokal man lakoniskt.)

11:e juni Vandringar på Norrfällsviken. Det blev mer än 16 000 steg på Europas största(?)klapperstensfält. Det gällde att inte gå vilse utanför de rekommenderade och delvis preparerade gångarna. Därefter dusch och besök på restaurang Fiskarfänget med en läcker Skärgårdstallrik med inte mindre än 22 fiskrätter! Intogs med en kanna Norrlandsöl.

På 1950-talet fanns det 22 aktiva fiskarfamiljer i byn och man kunde landa flera ton sill en lycklig dag! Ett sevärt låst kapell från 1649 med den 3 dm långa nyckeln i låset. Ingången var 1,6 meter hög så man fick vördsamt bocka sig vid inträdet i Guds hus. Ett informativt museum var öppet men obemannat.

Norrfällsviken kan även nås landvägen och har fantastisk campingplats där allt finns, simbassäng, badtunnor vid havet i kvällssol med bastu (som ingår i hamnavgiften). Minigolf, dansbana, mm.

12:e juni. Avfärd Norrfällsviken 07:00 med sydlig vind och hög dyning. Vinden vände till NV och ökade sedan gradvis till 15 m/s

Vi gick lugnt med fullt ställ och gjorde enligt GPS loggen 15,4 M mellan 24:00 och 02:00. Dvs 7,7 knop i medel! Silva logg (paddelhjul) registrerade max 11,46 knop.

13:e juni Ankom Öregrund 10:30. Mötte Hanna o Martin (Skepparens barn). Vi ville utnyttja det sista av den NV vinden och avgick därför redan 13:30. Kom till Arholma i stiltje 19:00.

14:e juni. Avfärd 05:30 med hård kryss i den sydliga vinden och i den trånga Furusundsleden. Slussade in i Mälaren 19:30 och fortsatte till Fantholmen vid Eckerö där vi ankrade upp 23:00.

15:e juni. Avfärd 04:00 och fick en bra sträckbog över Björken mot Hjulsta i V 10 m/s. Kom till Västerås och hemmahamn 17:00.

Allt väl ombord!

Några iakttagelser:

- Vi såg nog bara en segelbåt under segel norr om Furusund. Dock kom två båtar in till Töre bojen när vi var där. En från Viken i Skåne och en från Skövde. Båda tog det lugnt och hade hela sommaren på sig.
- Norrland hade inte vaknat från vintersömnen!
- Vårt vaktsystem med 2 timmars pass på dagen och 3 timmars natt fungerade bra. 22 – 01, 01 – 04, 04 – 07, Frukost pass 07 – 10.
- Vi använde autopilot vid vindstilla och motorgång. I övrigt njöt vi av handstyrning.
- Nattvakten fick en låda med smörgåsar och något gott av Torbjörn.
- Utkik, Äggklocka som ringde var 20:e minut. Kolla horisonten runt!
- Det var kallt på natten så underställ, skidställ, fårskinnsmössa, handskar behövdes. Dagtids shorts o t-shirt.

- Säkerhet: Mobiltäckning saknas så fort man lämnar kusten. VHF fungerar bra upp till 30-40M från fartyg och landstationer. En PLB som vid behov via satelliter kan uppmärksamma sjöräddningen fanns ombord och även en livflotte. Band på däck att fästa säkerhetslinor i var uppsatta. En preventer gaj som höll ordning på bommen i dyningar med svag vind och för att hindra ofrivilliga gippar var bra. En nyuppsatt gippbroms fanns men vi fick aldrig tid(!) att testa den.
- Mat? Vi hade som bas 8 förberedda djupfrysta hemlagade måltider som var lätta att laga till även i hårt väder. Förvarades i det solcellsdrivna kylfacket som sattes på minus 2 grader.
- Styra en rak kurs på havet utan land i sikte är inte helt lätt utan träning. Utan "siktmärken" blir det lätt en orm i kölvattnet! Plottern är inte till någon hjälp med sin fördröjande dämpning. Kompass är det enda som duger! (Eller vågornas riktning, eller stjärnor på natten som vikingarna gjorde. Dock syns ej stjärnorna norrlandsnätter på sommaren.)
- Längsta nonstop seglingen var Furusund till Töre Hamn 430 M. Drygt 4 dygn var inga problem ur sömn och trötthetssynpunkt. Vi led mest av att det var svaga vindar och gick ofta långsamt fram med enbart gennaker. Det gällde att skydda sig mot solen som envist lyste natt o dag!
- Härlig och trygg segling i NV kuling gav en snabb passage av Bottenhavet på vägen hem.
- Vi var på Finländskt vatten i 23 timmar men behövde inte sitta i karantän!
- Enda gången vi fick vattenstänk över doghouse var på Granfjärden i Mälaren med sina korta vågor!
- Det blev 41 timmar på Höga Kusten mot utlovade 3. Dessutom njöt vi av den höga siluetten i många timmar efter det att vi lämnat Norrfällsviken för den 170M och 27 timmar långa seglingen till Öregrund med 6,3 knop i medelfart!
- 15 dagar och 1108 M härlig segling med många trevliga upplevelser!
- Långsamt, enformigt? Aldrig, man är hela tiden mentalt och fysiskt engagerad.
- Trötta? Ibland lite men aldrig uttröttade. Varje tillfälle till vila togs oavsett tidpunkt på dygnet. "En investering i säkerhet!"
- Trevligt? Hela tiden med stort fokus på naturen, vädret, måltider och alla mellanmål!

S/Y RUBINA med besättning, Hans Skoog och Torbjörn Johansson.

Törehamn, Sveriges nordligaste djuphamn.

Målet eller rättare sagt startpunkten för 2021 års VårSväng .....

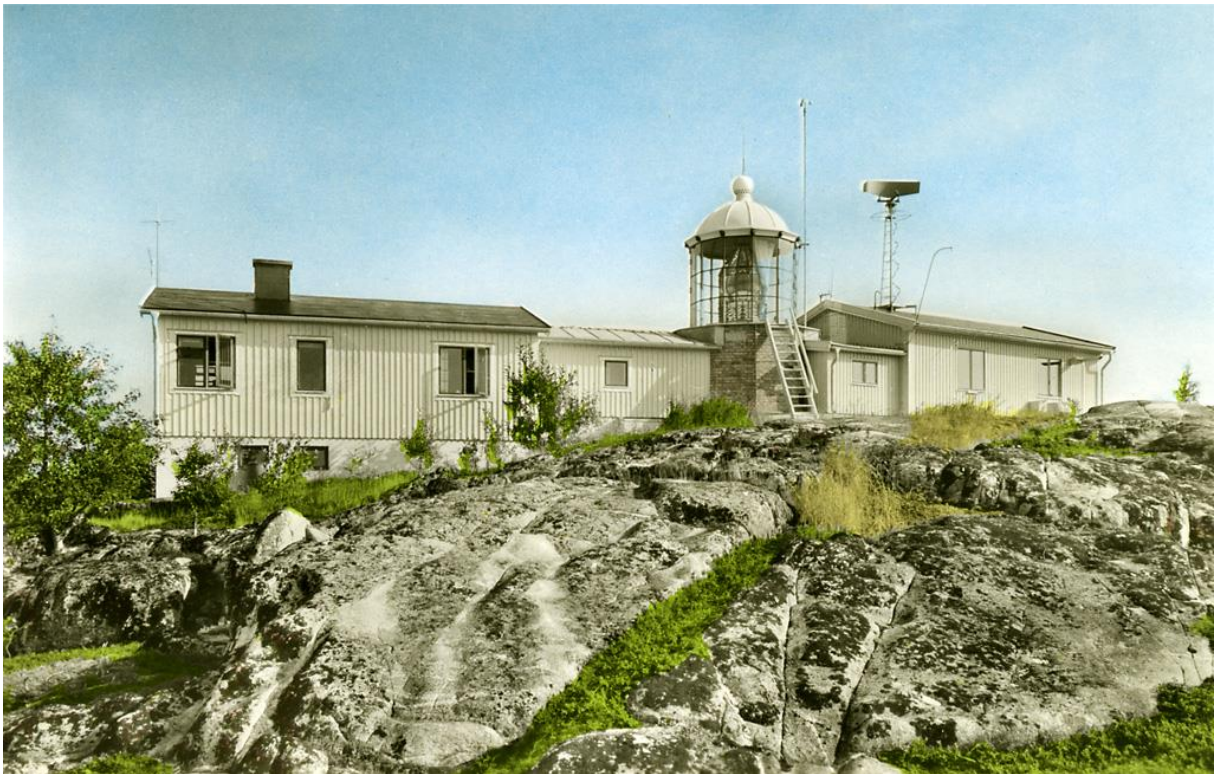
Målet är den Gula Bojen i Sveriges nordligaste djuphamn!

Junkö Lule skärgård

Bjuröklubb fyr från 1859, 51 m ö.h. Lotsplats 1821 (hamnen, ej muddrad!)

Sikeå hamn (Robertfors). Stor timmerhamn och bruket i Robertsfors. På 1700-talet en av Sveriges största järnexportörer.

Sikeå hamn 2006 / Foto: Per Gustaf Johansson

Ratan under storhetstiden! "Bottenhavets bästa hamn". Tull o krog.
"Stapelhamn" 1767- allt skulle förtullas här.

Ratan idag. Avsomnat utkonkurrerat av Umeå.

Trysunda,

(tresund)

Ulvön på sommaren. Lotsutkiken. Norrlands Sandhamn!

Mjältön Baggviken (Femöringen), 236 m hög, Sveriges högsta ö

Norrfällsviken, Europas största (?) klapperstensfält. Fiskarfänget rest.!

Öregrund

Arholma båk och då var vi hemma igen bara 120 M till Västerås!

